

PHÒNG GIÁO DỤC – ĐÀO TẠO ...

TRƯỜNG TIỂU HỌC

--- ❧ ✧ ❧ ---

SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

ĐỀ TÀI:

Một số biện pháp tổ chức trò chơi tạo hứng thú học tập
trong phân môn Tự nhiên - Xã hội ở lớp 2
(Bộ sách Chân trời sáng tạo)

Lĩnh vực: ...

Họ và tên tác giả:

Đơn vị:

Năm học: 20....- 20...

MỤC LỤC

1. MỞ ĐẦU	1
1.1 Lý do chọn đề tài:	1
1.2. Mục đích nghiên cứu:	2
1.3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu:	3
1.4. Phương pháp nghiên cứu:	3
1.4.1. Phương pháp nghiên cứu lý luận:	3
1.4.2. Phương pháp nghiên cứu thực tiễn:	3
1.4.3. Phương pháp thực nghiệm:	3
2. NỘI DUNG SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM	4
2.1. Cơ sở lý luận của việc dạy và học môn Tự nhiên và xã hội:	4
2.1.1. Vị trí, vai trò của môn Tự nhiên và xã hội	4
2.1.2. Trò chơi học tập:	4
2.1.3. Môi trường học tập:	4
2.2. Thực trạng của vấn đề nghiên cứu.	5
2.2.1. Về việc dạy của giáo viên.	5
2.2.2. Về việc học tập của học sinh.	6
2. 2.3. Khảo sát hứng thú của học sinh khi học môn Tự nhiên và xã hội.	6
2.3. MỘT SỐ BIỆN PHÁP TỔ CHỨC TRÒ CHƠI TẠO HỨNG THÚ HỌC TẬP CHO HỌC SINH TRONG MÔN TNXH LỚP 2:	7
2.3.1. Giáo viên cần nghiên cứu kĩ chương trình, phân ra các loại hình trò chơi trong môn Tự nhiên và xã hội:	8
- Dạng trò chơi nhằm khởi động để giới thiệu bài áp dụng dạy các bài:	8
- Dạng trò chơi nhằm khai thác nội dung kiến thức bài học áp dụng dạy các bài:	8
- Dạng trò chơi nhằm củng cố nội dung bài áp dụng dạy các bài:	9
2.3.2. Ứng dụng công nghệ thông tin vào dạy học môn TNXH lớp 2:	11
2.3.3. Xác định mục tiêu của trò chơi, xây dựng và thiết kế trò chơi:	12
2.3.4. Vận dụng các trò chơi vào trong từng bài cụ thể:	13
2.4. Kết quả khảo sát tại thời điểm	30
3. KẾT LUẬN, KIẾN NGHỊ	31
3.1. Kết luận	31
3.2. Kiến nghị.	31

1. MỞ ĐẦU

1.1 Lý do chọn đề tài:

Trong những năm gần đây, phong trào đổi mới phương pháp dạy học trong trường Tiểu học đang được quan tâm và đẩy mạnh không ngừng. Việc sử dụng các phương pháp dạy học tích cực đặc biệt được coi trọng. Vì chỉ có phương pháp dạy học tích cực mới tạo ra những con người chủ động, sáng tạo đáp ứng với mục tiêu chung của cấp học và phù hợp với yêu cầu phát triển chung của đất nước.

Mỗi môn học có một sắc thái riêng, môn Tự nhiên và Xã hội cũng vậy. Nội dung kiến thức được phát triển nguyên tắc từ gần đến xa. Tuy bản chất là cung cấp những kiến thức Tự nhiên - Xã hội có xung quanh chúng ta song trong sách giáo khoa lớp 2 không đưa ra kiến thức đóng khung có sẵn mà là một hệ thống các hình ảnh bên cạnh các lệnh yêu cầu học sinh thực hiện. Học sinh muốn chiếm lĩnh tri thức không thể khác là thực hiện tốt các lệnh trong sách giáo khoa. Vậy một giờ học Tự nhiên - Xã hội ở lớp 2 được tiến hành ra sao?

Hiện nay, trong mỗi nhà trường, mặc dù giáo viên đã có ý thức tích cực đổi mới phương pháp dạy học thì một giờ Tự nhiên - Xã hội vẫn diễn ra trầm lắng với các hoạt động cho học sinh đó là quan sát, đàm thoại và tổng hợp. Với rất nhiều tranh ảnh đẹp, giàu màu sắc, các em được lôi cuốn vào xem một cách rất hồn nhiên. Nhưng yêu cầu quan sát tập trung đưa ra một vấn đề trọng tâm, nhằm đạt được mục tiêu của bài học thì các em rất dễ nản. Nếu tiết Tự nhiên - Xã hội nào cũng lặp lại các lệnh: quan sát, đàm thoại, mô tả...thì rất nhàm chán dễ làm các em mệt mỏi. Điều đó đòi hỏi giáo viên cần có sự thay đổi linh hoạt các hình thức tổ chức dạy học.

Đối với học sinh lớp 2, ở lứa tuổi này các em rất hồn nhiên, sự chú ý chưa cao. Bên cạnh hoạt động học là chủ đạo thì nhu cầu chơi, giao tiếp với bạn bè vẫn tồn tại, cần được thoả mãn. Nếu người giáo viên biết phối hợp nhịp nhàng giữa nhiệm vụ của hoạt động học với sự thoả mãn nhu cầu chơi, giao tiếp của các em **"Học mà chơi, chơi mà học"** thì các em sẽ hăng hái say mê học tập và tất yếu kết quả của việc dạy học cũng đạt kết quả cao. Dạy học bằng phương pháp trò

chơi là đưa học sinh đến với các hoạt động vui chơi giải trí nhưng có nội dung gắn liền với bài học. Trò chơi trong học tập có tác dụng giúp học sinh thay đổi động hình, chống mệt mỏi. Tăng cường khả năng thực hành kiến thức của bài học. “Phát huy tính tích cực, tự giác chủ động, sáng tạo của học sinh; phù hợp với đặc điểm của từng lớp học, môn học; bồi dưỡng phương pháp tự học tự rèn luyện, kỹ năng vận dụng kiến thức vào thực tiễn; tác động đến tình cảm, đem lại niềm vui, hứng thú học tập cho học sinh”[1].

Trong thời kỳ đổi mới và hội nhập, nhiệm vụ học của học sinh không chỉ đơn thuần tiếp thu kiến thức cơ bản mà hầu hết tâm lý phụ huynh muốn con mình có được kỹ năng giao tiếp thành thạo, tính cách tự nhiên, hòa đồng với tập thể thông qua việc vui chơi và học tập trên lớp. Từ đó các em tự tin hơn trong cuộc sống.

Cũng chính vì thế, áp dụng phương pháp trò chơi vào dạy học môn Tự nhiên - Xã hội là đưa học sinh vào thế giới tự nhiên các em được khám phá và lĩnh hội tri thức trong từng giờ học.

Là người giáo viên đứng lớp tôi luôn trăn trở: Làm thế nào để giờ học Tự nhiên và Xã hội ở Lớp 2 đạt hiệu quả cao nhất? Từ những suy nghĩ trên tôi đã mạnh dạn chọn kinh nghiệm này áp dụng vào thực tế ở lớp 2A: **"Một số biện pháp tổ chức trò chơi tạo hứng thú học tập trong phân môn Tự nhiên - Xã hội ở lớp 2 (Bộ sách Chân trời sáng tạo)"**.

1.2. Mục đích nghiên cứu:

- Nghiên cứu nội dung chương trình môn Tự nhiên và xã hội, hệ thống thành các dạng bài, từ đó lựa chọn một số trò chơi phù hợp vào giảng dạy, nhằm tạo hứng thú học tập cho học sinh, từ đó nâng cao chất lượng học tập giúp học sinh có khả năng chiếm lĩnh kiến thức về tự nhiên và xã hội một cách vững vàng nhằm áp dụng vào thực tế đời sống của mỗi học sinh. Từ mỗi trò chơi học sinh còn chiếm lĩnh kiến thức như một công cụ giao tiếp, học tập.

- Tạo phong trào đổi mới PPDH trong nhà trường, góp phần nâng cao chất lượng giảng dạy trong nhà trường.

1.3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu:

- Nghiên cứu thực tế giảng dạy và học tập phân môn Tự nhiên và xã hội khối 2 trường tiểu học

- Nghiên cứu về các trò chơi, cách vận dụng các trò chơi trong dạy học Tự nhiên và xã hội lớp 2.

- Thực trạng học môn TNXH lớp 2A trường Tiểu học

1.4. Phương pháp nghiên cứu:

1.4.1. Phương pháp nghiên cứu lý luận:

- Đọc các tài liệu liên quan đến đề tài: Sách hướng dẫn giảng dạy Tự nhiên và xã hội lớp 2.

- Nghiên cứu chương trình Tự nhiên và xã hội lớp 2, tài liệu hướng dẫn về đổi mới nội dung - phương pháp dạy học ở Tiểu học, chương trình bồi dưỡng thường xuyên.

- Tài liệu hướng dẫn trò chơi Tự nhiên và xã hội lớp 2.

- Nghiên cứu tài liệu chuẩn kiến thức kỹ năng, nghị quyết số 29 của TW về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục.

1.4.2. Phương pháp nghiên cứu thực tiễn:

- Dự giờ đồng nghiệp .

- Sinh hoạt chuyên môn

- Khảo sát chất lượng học sinh.

1.4.3. Phương pháp thực nghiệm:

- Tiến hành dạy thực nghiệm, đối chứng, trao đổi rút kinh nghiệm, đánh giá của việc vận dụng đổi mới nội dung - phương pháp dạy học vào lớp 2A trường Tiểu học

- Quan sát việc học tập Tự nhiên và xã hội của học sinh.

- Thống kê: Qua báo cáo chất lượng cuối kì, cuối năm của học sinh.

- Tổ chức người tham gia trò chơi: Số người tham gia, số đội tham gia (mấy đội chơi), quản trò, trọng tài.

- Các dụng cụ dùng để chơi (giấy khổ to, tranh ảnh, thẻ từ, cờ, mũ, vật thật...)

- Cách chơi: Từng việc làm cụ thể của người chơi hoặc đội chơi, thời gian chơi, những điều người chơi không được làm...

- Cách xác nhận kết quả và cách tính điểm chơi, cách giải của cuộc chơi. (nếu có)

Bước 3: Làm mẫu

Bước 4: Thực hiện trò chơi

Bước 5: Đánh giá - Nhận xét sau cuộc chơi.

Bước này bao gồm những việc làm sau:

- Giáo viên hoặc trọng tài là HS nhận xét về thái độ tham gia trò chơi của từng đội, những việc làm chưa tốt của các đội để rút kinh nghiệm.

- + Trọng tài công bố kết quả chơi của từng đội, cá nhân và trao phần thưởng cho đội đoạt giải.

- + Một số học sinh nêu kiến thức, kỹ năng trong bài học mà trò chơi đã thể hiện.

Nhiều giáo viên đã quan niệm trò chơi học tập chỉ để giải trí, thay đổi không khí nên thường tổ chức qua loa, ngẫu hứng mà không thực hiện tuân thủ các bước dẫn đến trò chơi không đảm bảo mục tiêu, học sinh không nắm rõ luật chơi, khi thực hiện thì lúng túng, mất trật tự, trọng tài đánh giá không đúng...

2.3.4. Vận dụng các trò chơi vào trong từng bài cụ thể:

a. Trò chơi nhằm khởi động để giới thiệu bài:

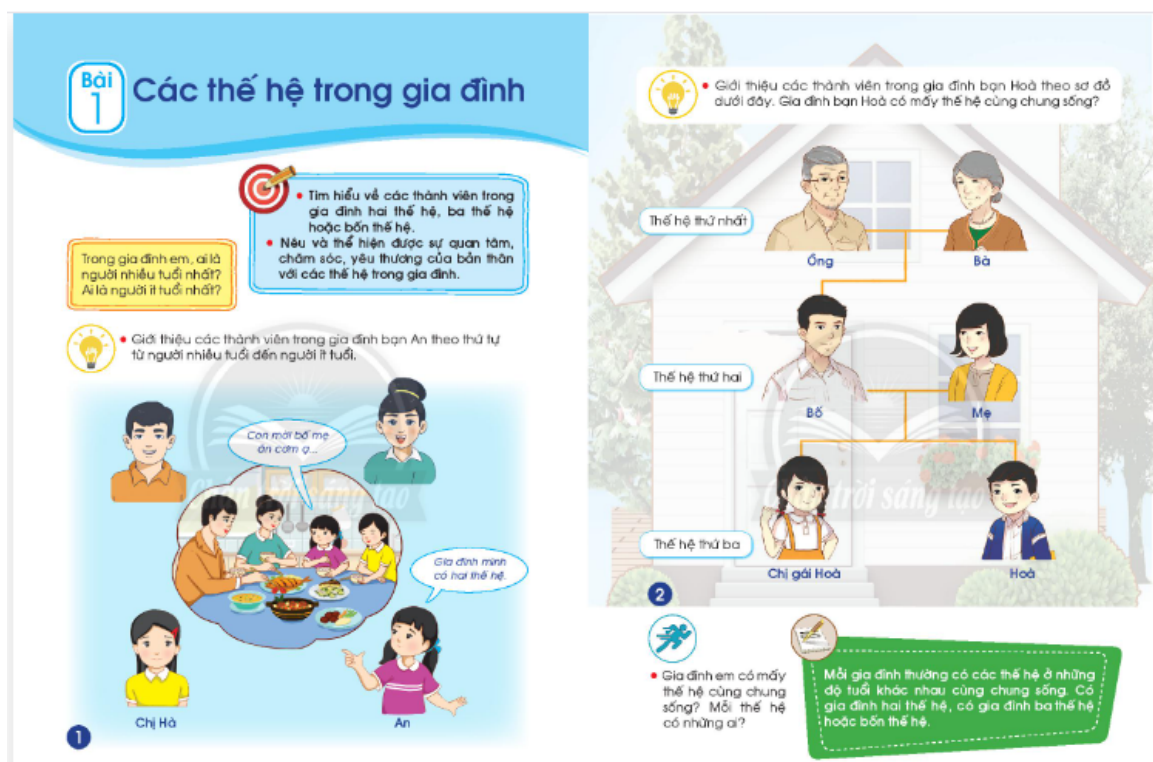
Thông thường khi dạy học chuyển tiếp từ kiến thức bài cũ sang bài mới đại đa số giáo viên thường vào bài trực tiếp hoặc có chăng cũng dùng lời chuyển, các câu hỏi, các tranh ảnh để vào bài mới và ngay bản thân tôi những năm về trước cũng thường áp dụng phương pháp này. Cách vào bài dạng này học sinh thường không tập trung chú ý, không hứng thú cho một bài học mới vì vậy bản thân nhận thấy điều đó và năm học này tôi đã áp dụng cách vào bài bằng phương

pháp tổ chức trò chơi để tạo sự chú ý cũng như hứng thú học tập cho học sinh trò chơi được áp dụng cụ thể như sau:

+ **Trò chơi: Hoa và nhụy hoa nói gì?**

Tổ chức trong hoạt động 1:

Khi dạy **Bài 1: Các thế hệ trong gia đình** (trang 8 Tự nhiên và xã hội 2 bộ sách Chân trời sáng tạo)

* **Mục tiêu:** Nhằm giới thiệu bài học để biết được (Ví dụ: các thành viên trong gia đình, các cơ quan trong cơ thể.)

* **Chuẩn bị:**

- Một bông hoa các cánh hoa và nhụy hoa ghi tên các hoạt động hoặc bộ phận của sự vật có trong bài cần giới thiệu.

- Nhụy hoa ghi: Một số thành viên trong gia đình, một số cơ quan trong cơ thể người... (tuỳ nội dung mỗi bài).

- Giáo viên nêu vấn đề: **Hoa và nhụy hoa nói gì ?** Là trò chơi yêu cầu các em dựa vào lời gợi ý của giáo viên, hãy đoán từ ẩn trong mỗi cánh hoa và nhụy hoa.

* **Tổ chức trò chơi:** Giáo viên đưa bông hoa, học sinh chọn cánh hoa để giáo viên đưa câu gợi ý. Sau khi có câu gợi ý học sinh nói cánh hoa ẩn chứa từ gì. Đúng cánh hoa mở - sai cánh hoa vẫn khép kín. Bạn khác lại tiếp tục đoán ... Cứ thế tiếp tục cho đến hết. Học sinh chỉ được yêu cầu mở nhụy hoa khi đã mở hết cánh hoặc mở được hơn số cánh.

- Kết quả cuộc chơi: Học sinh sẽ được 1 bông hoa với toàn thể nội dung kiến thức giới thiệu bài học.

* **Trò chơi này áp dụng cho các bài:**

Bài 6: Một số sự kiện trường em (trang 26 Tự nhiên và xã hội 2 bộ sách Chân trời sáng tạo)

Bài 18: An toàn và giữ vệ sinh khi tham gia các hoạt động ở trường (trang 37 Tự nhiên và xã hội 2 bộ sách Chân trời sáng tạo)

Bài 19: Cơ quan vận động (trang 76 Tự nhiên và xã hội 2 bộ sách Chân trời sáng tạo)

* **Ví dụ: Khi dạy bài: Bài 6: "Một số sự kiện trường em"** (trang 26 Tự nhiên và xã hội 2 bộ sách Chân trời sáng tạo)

Bài 6 Một số sự kiện ở trường em

Nói về một điều em thích khi ở trường.

- Nếu được tên và một số hoạt động của những sự kiện thường được tổ chức ở trường.
- Nhận xét được sự tham gia của học sinh trong sự kiện đó và chia sẻ cảm nhận của bản thân.

Nếu tên những sự kiện được tổ chức ở trường trong các hình sau. Có những hoạt động nào được tổ chức trong mỗi sự kiện đó?
Các bạn học sinh đã tham gia những sự kiện đó như thế nào?

1. Lễ khai giảng

2. Các hoạt động ngoài giờ học

26

3. Trường em đã tổ chức các sự kiện gì?
Chia sẻ với bạn về một sự kiện ở trường mà em thích nhất.

Mình thích nhất! ngày hội nước đến từng thuở ở trường.

Mình cũng thế!

4. Bên cạnh các hoạt động học tập, nhà trường còn tổ chức một số sự kiện để học sinh được trải nghiệm, có thêm nhiều kiến thức và kĩ năng bổ ích.

Sự kiện Trải nghiệm

27

được học để các em nắm vững nội dung bài đồng loạt tôi áp dụng tổ chức các trò chơi dạy học cụ thể như sau:

b. 1 Trò chơi: Tôi cần làm nghề gì? (Trò chơi này được sử dụng cho bài 2: Nghề nghiệp của người thân trong gia đình (trang 12 Tự nhiên và xã hội 2 bộ sách Chân trời sáng tạo)).

Bài 2 Nghề nghiệp của người thân trong gia đình

1 Nếu được tên và ý nghĩa các công việc, nghề nghiệp của người thân trong gia đình.

2 Thu thập thông tin về những công việc, nghề có thu nhập và công việc tình nguyện.

3 Chia sẻ với các bạn, người thân về công việc, nghề nghiệp yêu thích.

Cùng hát một bài hát về nghề nghiệp.

3 Bố và mẹ Lan làm nghề gì? Nói về ý nghĩa của nghề đó.

Mai có nhà mình đi du lịch, con nhớ mang theo chiếc áo này nhé!

Mẹ may áo đẹp quá! Con cảm ơn mẹ.

4 Kể tên công việc, nghề nghiệp của những người trong các hình dưới đây.

5 Nếu ý nghĩa của các công việc, nghề nghiệp đó.

6

7

8

9

Hỏi và trả lời về công việc, nghề nghiệp của những người lớn trong gia đình.

Mỗi công việc, nghề nghiệp đều mang lại những lợi ích cho gia đình và xã hội.

Tổ chức trong hoạt động 2: Nói về nghề nghiệp của người thân trong gia đình

Mục tiêu:

- Nêu được tên và ý nghĩa các công việc, nghề nghiệp của người thân trong gia đình

- Thu thập thông tin về những công việc, nghề có thu nhập và công việc tình nguyện

- Chia sẻ với các bạn, người thân về công việc, nghề nghiệp yêu thích

Thời gian chơi: 5 phút.

Chuẩn bị:

- Tranh bài 2 (trang 12-13 Tự nhiên và xã hội 2 bộ sách Chân trời sáng tạo) phóng to.

- Các câu hỏi và đáp án trên giáo án điện tử (trình chiếu màn hình).

Cách chơi:

- Giáo viên nêu yêu cầu chơi: **"Tôi cần làm nghề gì?"**. Đây là trò chơi yêu cầu các em quan sát kĩ bức tranh cụ đã phóng to trên màn chiếu và lắng nghe câu hỏi của cô giáo hoặc của bạn. Nhiệm vụ của các em là nói được tên công việc mà bức tranh đó thể hiện sau đó lên chỉ công việc ở bức tranh trên màn hình

Tổ chức trò chơi:

- Giáo viên chia lớp thành 2 nhóm A, B, mỗi nhóm khoảng 10 em tham gia.
- Giáo viên nêu câu hỏi, chỉ định 1 học sinh bất kì ở nhóm A chỉ công việc. Học sinh chỉ được thì được phép yêu cầu một học sinh khác ở nhóm B chỉ công việc ở bức tranh khác ... cứ thế cho đến hết lượt các công việc có trong tranh... Nếu học sinh được chỉ định không nói được công việc hoặc công việc sai thì em đó sẽ nói "chuyển" để học sinh cùng nhóm với mình bên cạnh tiếp sức. Cứ mỗi lần nhóm nào có một học sinh nói từ "chuyển" thì ở nhóm đó sẽ bị trừ 1 điểm. Nhóm nào nhiều điểm trừ hơn là nhóm thua cuộc.

- GV đưa các câu hỏi gợi ý trên màn hình để yêu cầu học sinh chỉ công việc là:

- + Tôi đau đầu quá, ai sẽ chữa bệnh cho tôi?
- + Tôi muốn đi mua quần áo, ai sẽ là người bán cho tôi?
- + Tôi muốn đi máy bay, ai sẽ là người chở tôi đi ?

- Kết thúc cuộc chơi giáo viên hỏi: Các em đã tìm thấy những công việc nào? (HS nêu lại các công việc đã thấy. GV chốt các công việc mà em vừa đến là các công việc có ích, dựa trên chính sức lao động của mình để đóng góp cho gia đình, xã hội ngày càng tốt đẹp hơn)

Hiệu quả: Sau trò chơi này học sinh nắm rất chắc và nêu được một số công việc quan thuộc. Từ đó các em có ý thức và ước mơ về công việc mai sau của mình. Thông qua trò chơi này tất cả các em được làm việc, được chơi và giao lưu với bạn bè trong lớp, làm cho không khí lớp học sôi nổi và thi đua học tập trong lớp, các em ham thích học kể tên và khắc sâu tên các công việc không những về

LIÊN HỆ TẢI MẪU

ZALO: 0833206833

Nội dung: Tải mã skkn *****

Phí tải: 100.000 VNĐ

Chỉ nhận thanh toán qua STK

